

בש"פ 5166/20 - אדם אבו כף נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 5166/20

לפני: כבוד השופט י' אלרון

העורר: אדם אבו כף

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי ב-באר-שבע
ב-מ"ת 41592-06-20 מיום 22.7.2020 שניתנה על
ידי כב' השופט נ' אבו טהה

תאריך הישיבה: ז' באב התש"ף (28.7.2020)

בשם העורר: עו"ד מוטי יוסף

בשם המשיבה: עו"ד קרן רות

החלטה

1. לפניי עררעלהחלטתביתהמשפט המחוזיבבאר שבע (השופטנ' אבו טהה) במ"ת 41592-06-20 מיום 22.7.2020, שבה הורה על מעצרו שלהעוררעדתוםההליכים המשפטיים נגדו.

2. ביום 17.6.2020 הוגש נגד העורר כתב אישום המייחס לו עבירות של ניסיון לסחר בנשק בצוותא לפי סעיפים 144(ב), 25 ו-29 לחוק העונשין (להלן: חוק העונשין); החזקת נשק בצוותא לפי סעיפים 144(א) רישא ו-29 לחוק העונשין; נשיאת והובלת נשק בצוותא לפי סעיפים 144(ב) רישא ו-29 לחוק; והחזקת נכס חשוד כגנוב בצוותא לפי סעיפים 413 ו-29 לחוק העונשין.

3. על פי המתואר בכתב האישום, במהלך שנת 2018 ניהלו שני מעורבים בפרשה (להלן: עבדאללה-מחמד) שיחות טלפון "בנוגע לכלי נשק", לשון כתב האישום. במסגרת זו, ביום 28.9.2018 שלח מחמד לעבדאללה את מספר הטלפון של העורר לצורך בחינת אפשרות לרכוש רובה מסוג M-16.

ביום 2.10.2018 יצר עבדאללה קשר עם העורר, השניים תיאמו להיפגש באותו היום לשם בחינת רובה מסוג M-16, והעורר כיוון את עבדאללה לנקודת המפגש.

עבדאללה שוחח בעניין עם סוכן משטרת סמוי שהופעל על ידי המשטרה באותה עת, ואשר הייתה לו עימו היכרות מוקדמת "על רקע סחר בנשק", לשון כתב האישום (להלן: הסוכן). בהמשך השיחתם, אסף הסוכן את עבדאללה מאזור מגוריו, והשניים נסעו יחד לפגוש את העורר ואת בן דודו בכפר מגוריהם (להלן: עימאד).

בחלוף מספר דקות הגיע למקום המפגש רכבו של עימאד, העורר ירד מתוכו, עלה לרכב הסוכן, והורה לו לנהוג אחרי עימאד עד שהגיעו לסמטה חשוכה בכפר. שם הורה העורר לעבדאללה ולסוכן לעבור לרכבו של עימאד, ואף הוא עבר יחד עימם.

בעודם ישובים ברכבו של עימאד, הוציא האחרון, רובה מסוג M-16 קצר מרצפת המושב לצד הנהג, אשר בו ישב העורר. הרובה היה מפורק לשלושה חלקים, ועליו היו מוטבעות חותמות צה"ל שנשא מספרים סידוריים.

הסוכן בחן את מכלול הרובה, עימאד והסוכן דרכו את הרובה, והסוכן צילם את הרובה כשעימאד מסתיר בידו את המספר הסידורי שלו. לאחר מכן, לקח העורר את הרובה אליו, הניח אותו בין רגליו, והסוכן ועבדאללה עזבו את המקום.

לאחר דין ודברים בעניין מחיר הרובה, הודיע הסוכן כי העסקה לא תצא אל הפועל בשל מחירו הגבוה.

בכתב האישום נטען, כי במעשיו אלה ניסה העורר לסחור בנשק בצוותא חדא ללא היתר כדין; החזיק נשק, נשא והובילו בצוותא חדא עם עימאד, בתוך יישוב, בלי שהיה בידו היתר לפי דין; והחזיק "נשק צה"לי" שיש עליו "חשד סביר" כי הוא גנוב.

4. בד בבד עם הגשת כתב האישום, הגישה המשיבה בקשה למעצרו של העורר עד תום ההליכים נגדו.

בבקשה נטען כי קיימות ראיות לכאורה להוכחת המיוחס לו, וקמה נגדו עילת מעצר מכוח סעיף 21(א)(1)(ג)(2) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה-מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: החסד"פ) לנוכח החזקה הסטטוטורית בדבר מסוכנותו.

עוד נטען, כי קמה נגד העורר עילת מעצר אף מכוח סעיף 21(א)(1) לחסד"פ שכן מחודש פברואר 2019 - אז נסתיימה הפעלת הסוכן והוגשו כתבי אישום נגד 27 נאשמים לרבות עימאד - ועד למעצר העורר ביום 11.6.2020, נערכו ביקורים רבים בביתו וניסיונות לאתרו, ואף הושארו עבורו "הזמנות לסור", ללא הועיל. משכך, קיים יסוד סביר לחשש ששחרורו יביא להתחמקות מהליכי שפיטה או ריצוי עונשו.

5. בדיון שנערך בבית המשפט המחוזי ביום 22.6.2020, הסכים העורר לקיומן של ראיות לכאורה להוכחות המיוחס לו ועילת מעצר נגדו. בתום הדיון, ולבקשתו, הורה בית המשפט המחוזי על עריכת תסקיר מעצר בעניינו של העורר.

6. בהחלטתו מושא הערר, ובלי שהוגש תסקיר מעצר מחמת שביתה במשרדי שירות המבחן, הורה בית המשפט המחוזי על מעצר העורר עד תום ההליכים נגדו.

נקבע, בין היתר, כי המדובר באירוע חמור של ניסיון להוציא לפועל עסקת מכירת רובה צה"לי מסוג M-16, וכי בניגוד לטענת העורר, חלקו אינו "שולי", שכן הוא מי שיצר קשר עם עבדאללה שתיווך בעסקה עם הסוכן; המתין לסוכן ולעבדאללה בכניסה ליישוב; ונטל בחזרה את הרובה והניחו בין רגליו לאחר שהסוכן בחן אותו.

עוד נקבע, כי אמנם העורר צעיר ונעדר עבר פלילי, אולם בהתאם לפסיקה אין בנסיבות אלה כשלעצמן כדי להצדיק חריגה מהכלל המורה על מעצר בעבירות המיוחסות לו; וכי עניינו של מחמד, ששוחרר לחלופת מעצר, שונה מהמקרה דנן, שכן שם נקבע שהייתה חולשה בעוצמה הראייתית שאינה מצדיקה את מעצרו.

זאת ועוד, הודגש כי העורר לא התייצב לחקירה לתקופה ממושכת אף שנערכו ביקורים רבים בביתו, נעשו ניסיונות לאתרו, ובני משפחתו ידעו על היותו דרוש לחקירה, עד שלבסוף נעצר בשעת לילה מאוחרת.

מכאן הערר שלפניי.

7. לטענת העורר, שגה בית המשפט המחוזי משהורה על מעצרו מבלי לקבל תסקיר מעצר בעניינו, וזאת חרף גילו הצעיר והיותו נעדר עבר פלילי, ולמרות שחלקו בפרשה היה "מינורי" בהשוואה למעורבים האחרים.

עוד נטען, כי שגה בית המשפט המחוזי משלא בחן את הערבים שהוצעו בעניינו בטרם התקבלה ההחלטה, ומשלא בחן אפשרות למעצרו בפיקוח אלקטרוני.

8. בדיון שהתקיים לפניי, התנגדה באת כוח המשיבה לערר.

לטענתה, צדק בית המשפט המחוזי משלא המתין לקבלת תסקיר מעצר במקרה דנן, וזאת בשים לב לחומרת העבירות המיוחסות לעורר; לכך שעימאד היה עצור עד תום ההליכים והוטל עליו עונש של 30 חודשי מאסר בפועל; ולעובדה כי העורר "נמלט" לתקופה של כשנה ו-4 חודשים, ולא התייצב לחקירה.

9. לאחר שעיינתי בערר ובנספחים, ושמעתי את טענות הצדדים בדיון שנערך לפניי, באתי לכלל מסקנה כי דין הערר להידחות.

10. נקודת המוצא לדיון בענייננו היא כי עבירות הנשק המיוחסות לעורר בכתב האישום מקימות חזקת מסוכנות סטטוטורית מכוח סעיף 21(א)(1)(ג)(2) אשר לאבנקלנית לאיינהבאמצעות חלופת מעצרה או מעצר בפיקוח אלקטרוני.

לנקודת מוצא זו יש להוסיף את הנסיבות המחמירות במקרה דנן, לרבות חלקו של העורר בכתב האישום בתיווך בין עבדאללה לעימאד, מתן הנחיות לעבדאללה ולסוכן, והחזקת הנשק הבלתי חוקי בידיו; העובדה כי המדובר ברובה מסוג M-16 צה"לי גנוב; והתחמקות העורר תקופה ממושכת מגורמי המשטרה ומחקירה, באופן המעורר חשש בלתי מבוטל להתחמקותו גם מהליכי שפיטה או מריצוי עונשו.

11. בנסיבות חמורות אלה, אני סבור כי לא ניתן לאיין את המסוכנות הנשקפת מהעורר באמצעות חלופת מעצר. על כן, מלכתחילה לא היה מקום להפנותו לשירות המבחן לשם קבלת תסקיר מעצר.

הפניית נאשם לתסקיר במקרים שבהם לא ניתן להפיג את המסוכנות הנשקפת ממנו באמצעות חלופת מעצר או מעצר בפיקוח אלקטרוני מעמיסה שלא לצורך על שירות המבחן, ועלולה לגרום לעיכוב בקבלת תסקיר עבור נאשמים שכלי זה עשוי להועיל להם – ועל כן יש להימנע ממנה (בש"פ 7873/12 פלוני' מדינת ישראל, פסקה 14(20.11.2012)). ראו גם חיה זנדברג "תסקיר מעצר" המשפטי 155, 165-166 (2008), המציעה להזמין תסקיר מעצר בעניין חשוד או נאשם "במקרי גבול בלבד", כלשונה).

ממילא, לא מצאתי להתערב בהחלטת בית המשפט המחוזי להורות על מעצר העורר עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו.

12. אשר על כן, הערר נדחה.

ניתנה היום, ט"ז באב התש"ף (6.8.2020).

ש ו פ ט